

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa Gminy Miasta G.

przeciwko J. K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 września 2012 r.,

zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 28 listopada 2011 r.,

- I. uchyła zaskarżone postanowienie w punkcie 2. (drugim);**
- II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 6 lipca 2011 r. Sąd Rejonowy w G. umorzył postępowanie w sprawie z powództwa Miasta i Gminy G. przeciwko J. K. o zapłatę kwoty 37.306,62 zł z tytułu bezumownego korzystania z lokalu mieszkalno-socjalnego i zniósł wzajemnie pomiędzy stronami koszty postępowania sądowego. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że powód pismem z dnia 30 czerwca 2011 r. cofnął powództwo i zrzekł się roszczenia, wnosząc jednocześnie o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu. Sąd doszedł do przekonania, że względy słuszności przemawiają za niezasądzeniem ich od żadnej ze stron i jako podstawę rozstrzygnięcia w tym zakresie powołał art. 102 k.p.c.

Postanowienie to w części dotyczącej kosztów postępowania pozwana zaskarżyła zażaleniem, które Sąd Okręgowy oddalił postanowieniem z dnia 28 listopada 2011 r., zasądzając od pozwanej na rzecz powoda kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą. Sąd drugiej instancji nie zgodził się z poglądem pozwanej, że w sprawie nie zachodził szczególnie uzasadniony przypadek (art. 102 k.p.c.), który przemawiał za niezasądzeniem na jej rzecz kosztów procesu, dzielając w tym zakresie stanowisko Sądu pierwszej instancji. Jako podstawę orzeczenia o kosztach postępowania odwoławczego powołał art. 108 zd. 1 w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Powyższe postanowienie w części dotyczącej zasądzenia kosztów postępowania odwoławczego pozwana zaskarżyła zażaleniem, w którym wniosła o zmianę orzeczenia poprzez odstąpienie od obciążenia jej tymi kosztami, zarzucając naruszenie art. 98 § 3, art. 102 i art. 328 § 2 k.p.c. Skarżąca wskazała, że skoro Sąd odwoławczy podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji co do podstaw zastosowania w sprawie art. 102 k.p.c., powinien przepis ten konsekwentnie zastosować także w postępowaniu odwoławczym i odstąpić od obciążenia jej kosztami postępowania zażaleniowego. Skarżąca podniosła bezzasadność obciążenia jej kosztami postępowania zażaleniowego pomimo niezłożenia przez pełnomocnika powoda odpowiedzi na zażalenie i nieustosunkowania się do podniesionych w nim zarzutów i twierdzeń.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawę zasądzenia zwrotu kosztów postępowania dla strony reprezentowanej przez radcę prawnego lub adwokata stanowi stosowny wniosek w tym przedmiocie (art. 109 § 1 k.p.c.). Mimo że powód był w sprawie zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika - radcę prawnego, nie złożył skutecznego wniosku o zasądzenie zwrotu tych kosztów. Zasądzenie ich od pozwanej przez Sąd odwoławczy było zatem nieuzasadnione.

W piśmie z dnia 8 września 2011 r., mającym stanowić odpowiedź na zażalenie pozwanej na postanowienie z dnia 6 lipca 2011 r., powód zawarł wprawdzie wniosek dotyczący kosztów postępowania odwoławczego, lecz pismo to podlegało zwrotowi na podstawie art. 132 § 1 zd. 3 k.p.c., gdyż mimo obowiązku przewidzianego w zdaniu drugim tego przepisu, do pisma nie dołączono dowodu jego doręczenia bądź wysłania przesyłką poleconą pełnomocnikowi strony przeciwnej. Obowiązek przewidziany w tym przepisie dotyczy także odpowiedzi na zażalenie, na co Sąd Najwyższy zwracał już uwagę w swym orzecznictwie (por. m.in. postanowienie tego Sądu z dnia 12 października 2011 r., II CZ 70/11, niepubl.). Chociaż pismo to nie zostało zwrócone (nie wydano stosownego zarządzenia), nie wywołało skutków prawnych jakie wiążą się z wniesieniem odpowiedzi na zażalenie, w tym ze zgłoszeniem żądania dotyczącego kosztów postępowania odwoławczego.

Niezależnie od tego, zawarty w piśmie wniosek nie stanowi podstawy zasądzenia zwrotu kosztów postępowania odwoławczego od pozwanej. W piśmie tym bowiem radca prawny zastępujący stronę powodową nie wnosił o takie zasądzenie, lecz o „obciążenie” strony pozwanej kosztami postępowania, co nie jest tożsame z żądaniem zasądzenia kosztów od przeciwnika.

Z omówionych przyczyn Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie na podstawie art. 398¹⁶ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego rozstrzygnięto stosownie do art. 98 § 1 i 3 oraz art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i 391 § 1 k.p.c.